

INGENIARITZA ELEKTRIKOKO GRADUA

GRADU AMAIERAKO LANA

2016 / 2017

FUNIKULAR BATEN INSTALAZIO ELEKTRIKOAREN BERRIKUNTZA

1 AURKIBIDE OROKORRA

IKASLEAREN DATUAK

IZENA BORJA
ABIZENAK NUÑEZ ASENSIO

Sinadura

DATA 2017-06-23

ZUZENDARIAREN DATUAK

IZENA KOLDOBIKA JOSEBA
ABIZENAK SAGASTABEITIA BURUAGA
SAILA INGENIARITZA ELEKTRIKOA

Sinadura

DATA 2017-06-23

AURKIBIDEA

2.	MEMORIAREN AURKIBIDEA.....	2
3.	ERANSKINEN AURKIBIDEA.....	6
4.	PLANOEN AURKIBIDEA	10
5.	BALDINTZEN AGIRIA.....	11
6.	NEURKETEN AURKIBIDEA	14
7.	AURREKONTUAREN AURKIBIDEA.....	15

MEMORIA

2.	MEMORIA	7
2.1.	PROIEKTUAREN HELBURUA	7
2.2.	IRISMENA	7
2.3.	AURREKARIAK.....	8
2.3.1.	Bilboko funikularra	8
2.3.2.	Kokapena	9
2.3.3.	Datu estatistikoak	9
2.3.4.	Funtzionamendu printzipioa	9
2.4.	ARAUAK ETA ERREFERENTZIAK	10
2.4.1.	Arauak.....	10
2.4.2.	Erreferentziak.....	10
2.4.3.	Erabilitako programak.....	11
2.5.	DEFINIZIO ETA LABURDURAK	11
2.6.	DISEINURAKO BALDINTZAK.....	11
2.6.1.	Segurtasun baldintzak	11
2.6.2.	Funtzionamendu baldintzak	12
2.6.3.	Baldintza ekonomikoak.....	12
2.6.4.	Ingurugiroarekiko inpaktua.....	12
2.6.5.	Funikularrak sortutako energia	12
2.7.	EBATZIEN AZTERKETA.....	13
2.7.1.	Instalazioaren egoera.....	13
2.7.2.	Energia biltegitzeko sistemak	14
2.7.2.1.	Bateriak	14
2.7.2.1.1.	Fluxu motako bateriak	15
2.7.2.1.1.1.	Berun-Azidoko bateriak.....	15
2.7.2.1.1.1.1.	Berun-Azidoko bateriak balbulaz erregulatuak.....	15
2.7.2.1.1.2.	Banadio Redox-ko bateriak.....	15
2.7.2.1.1.3.	Zink-Bromurozko bateriak.....	16

2.7.2.1.2.	Gatz motako bateriak	16
2.7.2.1.2.1.	Sodio Sulfurozko bateriak.....	16
2.7.2.1.2.1.1.	ZEBRA bateriak.....	16
2.7.2.1.3.	Litio-Ioi Bateriak.....	17
2.7.2.1.4.	Nikel Metal hidruoko bateriak.....	17
2.7.2.1.5.	Metal Aireko bateriak	18
2.7.2.1.6.	Nikel Kadmioko bateriak.....	18
2.7.2.2.	Superkondentsadoreak	18
2.7.2.3.	Inertzia Bolanteak	19
2.7.3.	Energia berreskuratzeko sistemak.....	19
2.7.3.1.	Biltegitratze mugikorrekoko sistemak	19
2.7.3.1.1.	ACR sistema	20
2.7.3.1.2.	Siemens Sitras Hes.....	20
2.7.3.2.	Biltegitratze estatikoko sistemak.....	20
2.7.3.2.1.	Siemens Sitras Ses	21
2.7.3.3.	Sarera itzultzen duten sistemak "Back to the Grid"	21
2.7.3.3.1.	Ingeber sistema	21
2.7.3.4.	EPC3k (EPIC POWER).....	22
2.8.	HARTUTAKO EBATZIA.....	23
2.8.1.	Aurreztutako energia kantitatea urte batean.....	25
2.8.2.	Irizpide Ekonomikoa.....	25
2.8.2.1.	Elektrizitatearen prezioaren estimazioa	25
2.8.2.2.	Cash-flow (kutxa fluxua).....	25
2.8.2.2.1.	Cash-flow (kutxa fluxua) A biltegitratze sisteman.....	26
2.8.2.2.2.	Cash-flow (kutxa fluxua) B biltegitratze sisteman.....	27
2.8.2.2.3.	Cash-flow (kutxa fluxua) C biltegitratze sisteman.....	27
2.8.2.3.	VAN.....	27
2.8.2.3.1.	Deskontu interes tasa	28
2.8.2.3.2.	Inflazioa	28

2.8.2.3.3.	VAN A sistema	29
2.8.2.3.4.	VAN B sistema	29
2.8.2.3.5.	VAN C sistema	29
2.8.2.4.	TIR	29
2.8.2.4.1.	TIR A sistema	29
2.8.2.4.2.	TIR B sistema.....	29
2.8.2.4.3.	TIR C sistema.....	30
2.8.2.5.	ROI.....	30
2.8.2.5.1.	ROI A sistema.....	30
2.8.2.5.2.	ROI B sistema	30
2.8.2.5.3.	ROI C sistema	30
2.8.3.	Irizpide anitzeko prozedura	31
2.8.4.	Funtzionamendu printzipio	32
2.8.5.	Instalatuko diren ekipo eta materialak	35
2.8.5.1.	Transformadorea	35
2.8.5.2.	Koadro sekundarioak	35
2.8.5.2.1.	SEK DES koadro sekundarioa	35
2.8.5.2.2.	EBS koadro sekundarioa.....	36
2.8.5.2.3.	Behe geltokiko koadro sekundarioa.....	36
2.8.5.3.	Biltegitratze sistemak kontrolatuko duen ekipoa	37
2.8.5.4.	SIMOREG/MOTOCON alderanzgailuen babesa	37
2.8.5.5.	Eroaleak	38
2.8.5.6.	Bateriak	39
2.8.5.7.	Superkondentsadoreak	40
2.8.5.8.	PVC-ko hodiak.....	40
2.8.5.9.	Erretilu zulatuak.....	40
2.8.6.	MASTER TL-D Super 80	40
2.8.7.	Aurreztutako CO ₂ -ko kantitatea.....	41
2.9.	PLANIFIKAZIOA	41

2.10.	PROIEKTUAREN KOSTUA.....	42
2.11.	OINARRIZKO DOKUMENTUEN ARTEKO NAGUSITASUNA	42

ERANSKINAK

3.	ERANSKINAK	7
3.1.	APROBETXAMENDU ENERGETIKOA	7
3.2.	ARGIZTAPENAREN KONTSUMOA	8
3.3.	BEHEKO IGOGAILUAREN KONTSUMOA	8
3.4.	BILTEGIRATZE SISTEMAK	11
3.4.1.	Bateria eta Superkondentsadore biltegiratze sistema	11
3.4.1.1.	Bateria kopurua.....	11
3.4.1.2.	Superkondentsadore kopurua.....	12
3.4.2.	Flywheel eta Bateria biltegiratze sistema	14
3.4.2.1.	Flywheel sistema	14
3.4.2.2.	Bateria kopurua.....	15
3.4.3.	Flywheel eta Superkondentsadore biltegiratze sistema	16
3.4.3.1.	Flywheel sistema	16
3.4.3.2.	Superkondentsadore kopurua.....	17
3.4.4.	Biltegiratze sistemen bizitza erabilgarria.....	20
3.4.4.1.	Baterien bizitza erabilgarria.....	21
3.4.4.2.	Superkondentsadoreen bizitza erabilgarria.....	21
3.4.4.3.	Flywheel-en bizitza erabilgarria	22
3.5.	INSTALAZIO ELEKTRIKOAREN KALKULUAK	22
3.5.1.	Aurreikusitako potentziak.....	22
3.5.1.1.	Tentsio jauskera maximo onargarriak	22
3.5.1.2.	Beheko geltokia	22
3.5.1.3.	Funikularraren motorra balaztatze erregimenean	23
3.5.2.	Eroaleen sekzioa	23
3.5.2.1.	Biltegiratze sistemara doazen eroaleak (LBT1)	24
3.5.2.2.	Behe geltokira doan linea (LBT2).....	24
3.5.2.3.	Biltegiratze sistemaren eroaleak (LBT3).....	25
3.5.2.4.	Beheko igogailura doan deribazioa (LBT4).....	26

3.5.2.5.	Beheko argiztapenera doan deribazioa (LBT5).....	26
3.5.2.6.	Zerbitzua bermatzeko eroalea (LOT3).....	27
3.5.3.	Zirkuitulabur korronteen kalkulua.....	27
3.5.4.	Etengailu magnetotermikoak.....	35
3.5.5.	Etengailu diferentzialak.....	40
3.6.	SOLUZIOAREN AUKERAKETA.....	41
3.6.1.	Finantza irizpidea.....	41
3.6.1.1.	Etekin garbia.....	41
3.6.1.2.	A sistema.....	42
3.6.1.2.1.	Kapitalaren berreskuratze aldia.....	42
3.6.1.2.2.	Inbertsioaren errendimendua.....	44
3.6.1.2.3.	Gaurko balore garbia.....	45
3.6.1.2.4.	Barneko itzulkin-tasa.....	45
3.6.1.3.	B sistema.....	46
3.6.1.3.1.	Kapitalaren berreskuratze aldia.....	46
3.6.1.3.2.	Inbertsioaren errendimendua.....	48
3.6.1.3.3.	Gaurko balore garbia.....	49
3.6.1.3.4.	Barneko itzulkin-tasa.....	50
3.6.1.4.	C sistema.....	50
3.6.1.4.1.	Kapitalaren berreskuratze aldia.....	50
3.6.1.4.2.	Inbertsioaren errendimendua.....	52
3.6.1.4.3.	Gaurko balore garbia.....	53
3.6.1.4.4.	Barneko itzulkin-tasa.....	53
3.6.2.	Irizpide anitzeko prozedurak.....	53
3.7.	AURREZTUTAKO CO ₂ KANTITATEA.....	54
3.8.	MANTENTZEA.....	55
3.8.1.	Biltegiatze sistemaren mantentzea.....	55
3.8.2.	Ingeteam-eko karga erreguladorea.....	56
3.8.3.	Instalazioaren mantentze prebentiboa.....	56

3.8.4.	Mantentze plan orokorra.....	57
3.8.4.1.	Instalazioaren ekipoen zerrenda	59
3.8.4.2.	Zaintze plana.....	59
3.8.4.2.1.	Instalazioaren deskribapena.....	59
3.8.4.2.2.	Kontuan izan behar diren parametroak.....	59
3.8.4.3.	Mantentze plan prebentiboa.....	60
3.8.4.4.	Mantentze plan zuzentzailea.....	61
3.9.	OSASUNAREN ETA BABESAREN OINARRIZKO IKERKETA	61
3.9.1.	Obraren identifikazioa	61
3.9.1.1.	Kokalekua.....	61
3.9.1.2.	Deskribapena	62
3.9.1.3.	Aurrekontua	62
3.9.1.4.	Iraupena. Obraren faseak eta langileak.....	62
3.9.1.5.	Makinak eta laguntza tresneria	62
3.9.2.	Arriskuen identifikazioa	63
3.9.2.1.	Kontrataren arriskuak	63
3.9.2.2.	Obraren arriskuen analisia.....	63
3.9.2.2.1.	Behin-behineko instalazio elektrikoa	63
3.9.2.2.2.	Eraistek	63
3.9.2.2.3.	Igeltserotza	63
3.9.2.2.4.	Instalazioak.....	63
3.9.2.2.4.1.	Instalazio elektrikoak.....	63
3.9.2.2.4.2.	Arotzeria.....	63
3.9.2.2.4.3.	Margotzea eta bernizadura.....	64
3.9.2.2.5.	Akaberak.....	64
3.9.3.	Ekintza prebentiboak	64
3.9.3.1.	Obraren arauak	64
3.9.3.1.1.	Hasierako lanak	64
3.9.3.1.2.	Behin behineko instalazio elektrikoa.....	64

3.9.3.1.3.	Eraisteak	65
3.9.3.1.4.	Igeltserotza	65
3.9.3.1.5.	Instalazioak.....	66
3.9.3.1.5.1.	Arotzeria	66
3.9.3.1.5.2.	Instalazio elektrikoak.....	67
3.9.3.1.5.3.	Margotzea eta bernizadura.....	67
3.9.3.1.5.4.	Akaberak.....	67
3.9.3.2.	Formakuntza	68
3.9.3.3.	Ikuskapena	68
3.9.4.	Garbitasun industriala.....	68
3.9.5.	Larrialdi plana.....	69
3.9.6.	Araudia	69
3.10.	OINARRIZKO HONDAKINEN KUDEAKETA PLANA.....	70
3.10.1.	Memoria	70
3.10.2.	Hondakin kantitatearen aurreikuspena	70
3.10.3.	Ekintza prebentiboak	70
3.10.4.	Hondakinen kudeaketa	70
3.10.4.1.	Berrerabilpen lanak.....	71
3.10.4.2.	Balorizazio lanak	71
3.10.4.3.	Hondakinen norakoa.....	71
3.10.5.	Hondakinak obran banatzeko neurriak	72

PLANOAK

4.	PLANOAK.....	2
4.1.	Goiko geltokiaren kokapena.....	3
4.2.	Beheko geltokiaren kokapena	4
4.3.	Goiko instalazioaren eskema sinplifikatua.....	5
4.4.	Goiko geltokiaren eskema haribakarra <i>EBS</i> instalatu baino lehen.....	6
4.5.	Goiko geltokiaren eskema haribakarra <i>EBS</i> instalatu eta gero.....	7
4.6.	Goiko geltokiaren planoak	8
4.7.	Goiko geltokiaren instalazioa <i>EBS</i> instalatu baino lehen.....	9
4.8.	Goiko geltokiaren instalazioa <i>EBS</i> instalatu ondoren	10
4.9.	<i>EBS</i> -ren konfigurazioa	11
4.10.	Behe geltokiko eskema haribakarra	12
4.11.	Behe geltokiko planoak.....	13
4.12.	Behe geltokiko eroaleen kokapena.....	14
4.13.	I.M. gela	15
4.14.	70 kVA-ko karga erreguladorea.....	16

BALDINTZEN AGIRIA

5.	BALDINTZEN AGIRIA	5
5.1.	Obraren kontratuaren dokumentazioa.....	5
5.2.	Proiektuaren dokumentuen egiaztapena	5
5.3.	Eskumeneko baldintzak	5
5.3.1.	Obrako zuzendari teknikoak	5
5.3.2.	Enpresa instalatzailea.....	5
5.3.3.	Osasun eta segurtasun plana	6
5.3.4.	Enpresa instalatzailearen presentzia obran	6
5.3.5.	Espresuki aipatu ez diren lanak	6
5.3.6.	Proiektua osotzen duten dokumentuen interpretazio, argitze eta aldaketak	6
5.3.7.	Eskumeneko zuzendaritzari egindako erreklamazioak.....	7
5.3.8.	Bideak eta sarrerek	7
5.3.9.	Lanen ordena	7
5.3.10.	Obraren hasiera.....	7
5.3.11.	Obraren exekuzio epeak	7
5.3.12.	Pertsonal falta	7
5.3.13.	Azpikontrazioak.....	7
5.3.14.	Beste kontratentzat erraztasunak	7
5.3.15.	Obra ezkutuak.....	8
5.3.16.	Lan akastunak	8
5.3.17.	Akats ezkutuak	8
5.3.18.	Material eta erreminten jatorria	8
5.3.19.	Material erabiltezinak.....	8
5.3.20.	Bulegoa obran.....	9
5.3.21.	Proiektuaren handipena ustekabeko arazoengatik	9
5.3.22.	Proiektuaren luzapena ustekabeko arazoengatik	9
5.3.23.	Kalitatezko kontrolaren programa	9
5.3.24.	Obren garbiketa	9

5.3.25.	Obra amaierako dokumentazioa	10
5.3.26.	Garantiaren epea	10
5.3.27.	Behin behineko obren harrera.....	10
5.3.28.	Behin betiko obren harrera	10
5.3.29.	Obra kontratuaren deuseztatzea	10
5.4.	Baldintza ekonomikoak	10
5.4.1.	Banakako prezioak.....	10
5.4.2.	Kontrata prezioak.....	11
5.4.3.	Proba eta saiakuntza gastuak	11
5.4.4.	Prezio kontraesankorrak	11
5.4.5.	Prezioen igoeren erreklamazioa.....	11
5.4.6.	Kontratatuako prezioen berrikuspena	11
5.4.7.	Enpresa instalatzailearen erantzukizuna langileen errendimendu baxuagatik	11
5.4.8.	Ordainketak.....	12
5.4.9.	Obra askeen hobekuntzak	12
5.4.10.	Obren atzerapenen indemnitzazioak	12
5.4.11.	Obraren handitze eta hobekuntzak.....	12
5.4.12.	Obren aseguruia	12
5.4.13.	Obraren kontserbazioa	12
5.4.14.	Enpresa instalatzaileak erabiltzen dituen ondasunak.....	13
5.4.15.	Fidantzak.....	13
5.4.16.	Proiektuaren bideragarritasun ekonomikoa	13
5.4.16.1.	Egin beharrezko inbertsioaren aldaketa.....	13
5.4.16.2.	Elektrizitatearen prezioaren aldaketa.....	13
5.4.16.3.	Amortizazio prezioaren aldaketak	14
5.4.16.4.	Inflazioa	14
5.5.	Baldintza teknikoak	14
5.5.1.	Eroaleak	14
5.5.1.1.	Eroaleen dimentsionaketa	14

5.5.1.2.	Eroaleen materialak	14
5.5.1.3.	Eroaleen identifikazioa	15
5.5.2.	Deribazio kutxak.....	15
5.5.3.	Erretiluetan instalatutako eroaleak.....	15
5.5.4.	Hodipean instalatutako eroaleak.....	15
5.5.5.	Koadro elektrikoak	16
5.5.5.1.	Tentsioak banatzeko koadro elektrikoa	17
5.5.6.	Etengailu magnetotermikoak	17
5.5.7.	Etengailu diferentzialak	17
5.5.8.	Motorra duen hartunea.....	18
5.5.9.	Argiztapena duen hartunea	18
5.5.10.	Neurketa ekipoa	18
5.5.11.	Behe tentsioko transformadorea	18
5.5.12.	Elektrikoak ez diren beste kanalizazioekin hurbilketak.....	18

NEURKETAK

6. NEURKETAK.....	3
6.1. BILTEGIRATZE SISTEMA	3
6.2. INSTALAZIO ELEKTRIKOA	3
6.3. BEHE GELTOKIKO ARGIZTAPENA.....	4
6.4. AZPIKONTRATATUKO LANAK	4

AURREKONTUA

7. AURREKONTUA.....	3
7.1. BILTEGIRATZE SISTEMAREN AURREKONTUA	3
7.2. INSTALAZIO ELEKTRIKOAREN AURREKONTUA.....	4
7.3. BEHE GELTOKIKO ARGIZTAPENAREN AURREKONTUA	4
7.4. AZPIKONTRATATUKO LANEN AURREKONTUA	5
7.5. AURREKONTU OSOA.....	5